

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

§. I. An delegatus possit exequi mandatum inscriptum Ordinario sponsi?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

ignorantes impedimentum, contraxerunt, & consummárint) *drecto impedimento in copula perseveraverint, vel abstine-*
rint? sed de hoc casu jam dictum est, an
 & quando copula de necessitate expo-
 nenda sit? Denique si copula in casu,
 de quo n. 2200. fuisset ex intentione co-
 ipso titulo dispensationem evincendi, ex-
 plicari deberet hoc ipso per oppositum his,
 quæ diximus n. jam cit. motiva, cætero-
 quin sufficientia citra hanc circumstanti-
 am, graviora esse deberent, ut ad conce-
 dandam gratiam flecant Pontificem, si
 spes illa talis fuit, prout ad hoc requiri-
 tur, ut incurritur *pena carendi* *per dispensationem*, ut dictum est in premissis.

Dixi. 4. *rogent demum gratiam dispensationis v. g. supplicant igitur Sanctitatē vestre Oratores prefati, qui tenuis cum eisdem oratoribus, quod impedimento v. g. quarti consanguinitatis gradus huiusmodi non obstante, matrimonium juxta formam CC. Trid. contrahere, in facie Ecclesie solumnizare, ac in eo postmodum liberē & libetē valeant, dispensare dignemini, cum clausulis consuetis.*

ARTICULUS VII.

De Executione mandati dispensationis.

Cum ex dictis constet, dispensationem frequenter concedi *in forma* solum *commissaria*, ministrum mandando alteri, ut cum oratoribus dispenset, si repererit, preces veritate nisi, hoc est, rem ita se habere, prout Pontifici proposita est à suppli-
 cando tam quoad ipsum impedimen-
 tum, quam quoad causas in libello allega-
 tus, que causa mandato inseri solent cum certis clausulis; breviter exponentum ve-
 nit, que in ejusmodi mandati executione comprimis de necessitate observanda sint
 ad hanc functionem delegatis. Hinc sit

§. I.

An delegatus possit exequi mandatum inscriptum Ordinario sponsi?

Questio est, an, si dispensandi forent ex diversa diœcesi, & mandatum dispensationis inscriptum esset Ordinario, seu

Diœcesano Oratoris, is possit mandatum exequi? affirmative dicendum videtur ex P. Sanchez l. 8. matr. D. 35. n. 5. dicentis, quod, licet oratores sint ex diversa diœcesi, non sit opus in precibus dispensationis explicare utriusque diœcensem, sed sat esse dicendo alterutrius. Nam hoc stante, si diœcesis oratoris expressa est, & huic mandatum inscribatur, non potest non recte presumi, intentionem mandantis ferri ad Ordinarium in litteris expressum; cum nequeat restringi ad aliū non expressum, qui non est de necessitate exprimendus: sed contrarium tradit Corradus l. 7. c. 5. à n. 26. docens, esse de notorio stylo Datare, & Cancelleriae necessarium, ut, cum sunt ex diversis Diœcibus, utriusque exprimitur, et, quod intentio committentis delegato potestatem dispensandi de certo Curie stylo feratur in Ordinarium oratricis, & ideo in clausulis supplicationis apponi: & committatur ordinario oratricis, qui deposita &c. dispenset. Unde in fine ejusdem num. addit, quod Executor, si hujusmodi stylum ignoret, perperam illas litteras exequetur.

Quæstio est 2. quid agendum, cum erat in diœcensi, cuius erat, pro quo im-
 petratur dispensatio? ut si dictum esset,
 oratores esse Diœcess Salmantinae, cum sint
 Cordubensis, ac proinde commissio facta
 est Officiali Salamantino? Diana in tract.
 de Legib. resolut. 36. ait, adhuc valitaram
 dispensationem factam ab Officiali Salamantino; quia non deficit intentio Papæ,
 ut solus potentis Ordinarius dispenset: San-
 chez autem l. 8. hic D. 21. n. 39. & ex illo
 Corradus l. 7. c. 5. n. 29. docent, non posse
 officialem Salamantinum hanc dispensationem exequi. 1. quod deficit intentio
 Papæ committentis, quæ est, committere
 legitimo Ordinario impetrantis, juxta id,
 quod prescriptum est in Trid. sess. 22. de
 reform. c. 5. ibi: dispensationes, quacunque
 authoritate concedenda, si extra Ro-
 manam Curiam committendæ erunt,
 committantur Ordinariis illorum, qui eas
 impetraverint. veniunt autem hic nomi-
 ne Ordinarij etiam Abbates, & alij Præla-
 ti habentes jurisdictionem, quasi Episcopalem,
 ac proprium distictum, sic Barbol.
 in cit. loc. Trident. n. 2. Deinde, quia er-
 tor, quamvis culpâ carens, non efficit, ut
 rescriptum extendatur ad easum, qui sub

Yyy 3

verbis

verbis ejus non comprehenditur, quamvis si is peritus esset, literæ similiter concederentur, ut allegat Innoc. in c. *super literis de rescript. n. 3.*

2208. In hac controversia dicendum videtur, in casu, quo error in diœcensi *impestantis dispensationem*, solum commissus est à Curialibus in describendo, non obstatere valori dispensationis, si mandatum exequatur imperstantis Ordinarius legitimus in supplicatione expressus, & Pontifici propositus licet inscriptio per errorem facta sit ad alium; quia, cum ejus valor pendeat ab intentione committentis; & hac in praesenti casu non deficit (quia ponitur, quod legitimus ejus Ordinarius in supplicatione expressus, ac propositus fuerit; & hic in cum consenserit) nihil deficit, necessarium ad valorem. Quando autem dicitur, quod error etiam culpâ carens, non deficit, ut rescriptum extendatur ad casum sub verbis rescripti non comprehensum, intelligendum venit de errore *circa substantia rescripti*, & quando intervenit in supplicatione Pontifici proposita; non autem si extra hunc casum, ex solo errore scribentium, ut in simili dictum est alibi.

2209. Ex hoc colligitur, quod, si in suppositione fuisset erratum in dicecensi, loco dicecensis, in qua est impestantis, aliarn nominando, & haec Pontifici proposita esset cum inscriptione mandati ad hujus ordinarii, hunc mandatum exequi non posse; quia Pontifex non consensit in hunc, nisi ex suppositione, quod sit legitimus Ordinarius impestantis. Nec obstat, quod Pontifex *consenserit* in eum, qui est Ordinarius legitimus, si fuisset expressus. Nam voluntas, que non est, sed esset, in dispensationibus nihil operatur, sed tantum operaretur, ut alibi diximus.

§. II.

Quid dicendum, si erratum sit narrando unum impedimentum pro altero?

2210. Casus est: Oratores sunt in certo gradu *confanguinitatis*, & in mandato exprimitur idem gratus, sed aliud impedimentum, videlicet *affinitatis*; queritur, an, si delegatus hunc errorum deprehendat, possit exequi mandatum; scilicet. Si per ipsos

oratores in supplicatione Pontifici propria, unum pro altero expressum sit, non posse; quia tunc deficit intentio Papæ, liberandi oratores ab impedimento nullatenus expresso, ut diximus n. 2208.

Quæstio est, an delegatus mandatum exequi possit in casu, quo impedimentum verè, potest, expostum ab oratoribus, & in id sic expressum Papa consensit, & solum ob scriptoris incuriam aliud expressum est: negativam sequitur Vincentius de Justis. *I. 1. dispens. matr. c. 4. à n. 44.* quia delegatus fines mandati egredi non potest, nec litteras Apostolicas aliter interpretari, quā verba sonent. c. *Cum dilecta. 22. de Rescript.*

Sed affirmativam probabilius tenet Laurentius *I. 1. tr. 4. c. 22. à n. 26.* Diana p. 8. *tr. 3. resol. 63.* & alij. quia delegatus faciendo, quod Pontifex fieri voluit in mandato, validè ac lícite procedit; sed in dicto casu dispensando in impedimento oratores expresso, & Papæ cum consensum in ejus relaxationem proposito, delegatus faceret, quod Pontifex fieri voluit mandato. Ejus enim intentio est, ut in impedimento sibi expresso dispensetur, non ponit casus. ergo.

Ad rationem in contrarium re. verum esse, quod delegatus nec fines mandatigredi, nec litteras aliter interpretari possit, quā verba sonent ex intentione ac mente mandantis; cuius ratio est, quia mandatum non debet trahi ultra intentionem mandantis. *L. non omnis ff. si certum petatur:* benè tamen aliter, quā verba sonent ex errore solum scribentes, ubi & de mente illius, ac hujus errore, delegato constat. Et confirmatur ex ipsa doctrina, quam sequitur cit. de Justis n. 54. dicens: quod error nominis non vitiat gratiam, quando constat *Pape de Persona*, cui consensit est; quia Pontifex intendit dispensationem concedere petenti, sibi præpositive is sit Titius, sive Caius; quia solum spectat gratiae aequitatem: quā hujus authoris doctrinā supposita sic argui potest: iuxta ipsum error in nomine petenti dispensationem, non vitiat mandatum, quando Papæ constat de persona petente dispensationem; ergo nec error in nomine Mandatorij, seu diœcensi vitiat mandatum, quando Papæ constat de persona mandatorij, seu Diœcensi: ergo idem recte sequitur.